

prima instanță: V. Holban
instanța de apel: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

dosarul nr. 2ra-140/18

Î N C H E I E R E

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Anatolie Jurcov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Jurcov împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Anatolie Jurcov și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 15 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 10 noiembrie 2015, Anatolie Jurcov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform prevederilor Hotărârii Guvernului RM nr. 609 din 29 mai 2006 cu privire la normele minime de alimentare zilnică și obiecte de toaletă și menaj ale deținuților, normativul de carne zilnic este de 100 gr, care conține 220 kcal.

Menționează că, carnea acordată zilnic conține doar 100 kcal, deoarece din aceasta doar 30 gr este carne, iar 45 gr sunt oase.

Prin urmare, invocă că, zilnic nu este aprovizionat cu 45 gr de carne, iar timp de 10 ani cu 130 kg, care conțin 520 000 kcal, însă luând în considerație că, norma zilnică este de 2 800 kcal, consideră că, timp de 180 zile nu a primit hrană.

Sușține că, până în anul 2006, în penitenciar nu s-au acordat produse alimentare, cum ar fi: carne, pește, lapte și altele, astfel, reiese că, timp de 3 ani nu a fost aprovizionat cu hrană, fapt ce a dus la înrăutățirea stării de sănătate, înjosirea onoarei și demnității sale, fiind încălcat și art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Consideră că, prin neacordarea normei de alimentare zilnică și înrăutățirea intenționată a stării sale de sănătate i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 30 000 Euro.

Solicită încasarea din contul pârâtului a sumei de 30 000 Euro, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 15 decembrie 2016 acțiunea a fost respinsă.

Respingând acțiunea, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, acțiunea a fost depusă împotriva unui pârât necorespunzător, deoarece Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu are atribuția de a aproviziona deținuții cu produse alimentare, iar conform prevederilor art. 6 alin. (8) al Legii cu privire la sistemul penitenciar, instituțiile penitenciare sunt persoane juridice de drept public, au ștampilă cu stema de stat, conturi trezoreriale, precum și conturi valutare (cu autorizația Ministerului Finanțelor).

În acest context, prima instanță a reiterat că, este investită exclusiv cu atribuția de aprovizionare cu hrană administrația Penitenciarului nr. 17 – Rezina, în care este deținut reclamantul.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 a fost respins apelul declarat de către Anatol Jurcov și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 26 septembrie 2017, Anatolie Jurcov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și, anume, a fost interpretată în mod eronat Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar și Hotărârea Guvernului RM nr. 609 din 29 mai 2006 cu privire la normele minime de alimentare zilnică și obiecte de toaletă și menaj ale deținuților, reiterând motivele de fapt și de drept, pe care le-a invocat pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

Consideră eronată concluzia instanțelor de judecată precum că, în speță, Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu este pârâtul corespunzător, or, conform prevederilor art. 7 alin. (1) al Legii cu privire la sistemul penitenciar, finanțarea sistemului penitenciar se face cu destinație specială de la bugetul de stat, prin Departamentul instituțiilor penitenciare, în baza normativelor aprobate de Guvern, mijloacele indicându-se la o poziție distinctă în bugetul de stat, precum și pe contul mijloacelor obținute din activitatea de producție și al altor mijloace special.

Astfel, susține că, executarea Hotărârii Guvernului RM nr. 609 din 29 mai 2006 cu privire la normele minime de alimentare zilnică și obiecte de toaletă și menaj ale deținuților este de competența Departamentului Instituțiilor Penitenciare și nu a Penitenciarului nr. 17 – Rezina.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 09 august 2017 (f. d. 131), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 26 septembrie 2017 (f. d. 128).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Anatolie Jurcov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Anatolie Jurcov, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Anatolie Jurcov ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Anatolie Jurcov se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic